

Збірник наукових матеріалів
XXXVI Міжнародної науково-практичної
інтернет - конференції
el-conf.com.ua

«ІННОВАЦІЇ НАУКИ ХХІ СТОЛІТТЯ»

18 листопада 2019 року

Частина 13

м. Вінниця

Інновації науки XXI століття, XXXVI Міжнародна науково-практична інтернет-конференція. – м. Вінниця, 18 листопада 2019 року. – Ч.13, с. 76.

Збірник тез доповідей укладено за матеріалами доповідей XXXVI Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції «Інновації науки XXI століття», 18 листопада 2019 року, які оприлюднені на інтернет-сторінці el-conf.com.ua

Адреса оргкомітету:
21018, Україна, м. Вінниця, а/с 5088
e-mail: el-conf@ukr.net

Оргкомітет інтернет-конференції не завжди поділяє думку учасників. У збірнику максимально точно збережена орфографія і пунктуація, які були запропоновані учасниками. Повну відповідальність за достовірну інформацію несуть учасники, наукові керівники.

Всі права захищені. При будь-якому використанні матеріалів конференції посилання на джерела є обов'язковим.

ПЕДАГОГІЧНІ КОНКУРСИ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ
ПРОФЕСІЙНИМ РОЗВИТКОМ ВЧИТЕЛІВ

Каденко І.В.,

к. п. н., доцент кафедри природничих дисциплін

Щетініна А.С.,

студентка психолого-педагогічного факультету

Харківська гуманітарно-педагогічна академія

м. Харків, Україна

В умовах модернізації системи освіти розвиток професіоналізму педагогів займає одне з перших місць. Професійно-особистісний розвиток педагогів розглядається як функція, яка здійснюється через спеціально сформований комплекс ресурсів і створену систему управління відносинами, що забезпечує професійно-особистісний розвиток педагогічних кадрів.

В Україні для фахівців різних педагогічних професій склалася ціла система конкурсних заходів. Вищі заклади освіти також охоплені цією системою. Конкурс педагогічних здобутків, як правило, проводиться в кілька етапів, на кожному з яких учасники демонструють своє професійне кредо: і в захисті творчого проекту, його публічному представленні, і в проведенні відкритого уроку на базі іншого навчального закладу з незнайомою учнівською аудиторією, і в самоаналізі проведеного відкритого уроку. Різноманіття форм представлення професійної діяльності дає можливість широкого спектра застосування даних форм в подальшому розвитку та вдосконаленні професійної майстерності. В результаті учасники набувають досвіду, який можуть застосовувати в своїй педагогічній діяльності як в процесі навчання і виховання, так і для подальшого підвищення професійної майстерності [1].

В деяких роботах відмічається, що суб'єкти конкурсу отримують можливість стати помітними і значущими в професійному співтоваристві через оцінку професійним журі їх педагогічної діяльності. Професійні конкурси вчителів можна розглядати як педагогічну систему підвищення професійної

майстерності його учасників, так як вони виявляють певні недоліки та труднощі практичної діяльності учасників конкурсів: виявлення суперечностей, формування концептуальних основ досвіду, самоаналіз педагогічної діяльності та ін., а також формують потребу долати труднощі та потребу в самовдосконаленні. Конкурси створюють сприятливе мотиваційне середовище для професійного розвитку і зростання. А створення мотивації – від зовнішніх стимулів до формування потреби саморозвитку – це найважливіше завдання управління кадрами, що забезпечує перспективність фахівця і професійної педагогічної спільноти в цілому [2].

Дослідження педагогічних конкурсів, як інструмента управління професійним розвитком педагогів, дозволили виділити мотиви і фактори конкурсної діяльності. Як вказують учасники конкурсів, основними мотивами до участі служать професійно-особистісний інтерес, потреба в передачі набутого досвіду та прийняття досвіду інших. Факторами, які впливають на прийняття даного рішення, є: бажання придбання певного професійного статусу; бажання підвищити педагогічну майстерність, отримати визнання в педагогічному співтоваристві, прагнення стати кращим; бажання познайомитися з досвідом роботи колег.

Слід зауважити, що дослідниками даної проблематики, поряд з позитивними сторонами, визначаються і бар'єри ефективності конкурсів, які як заорганізованість, наукоподібність, формалізм та ін. Також, найкращі результати конкурсів не завжди знаходять застосування на практиці, а в подальшій професійній діяльності переможців не завжди відбуваються зміни. Деякі учасники конкурсів, здобувши перемогу, залишаються осторонь інших прогресивних напрямків професійного росту, що не дозволяє повністю використовувати їх потенціал. На думку багатьох дослідників це найсуттєвіший демотивуючий фактор професійного росту.

Дослідники даної проблематики відмічають, що конкурс не повинен бути разовим заходом. Для того, щоб конкурс став інструментом професійного розвитку педагогів, слід створити цілу систему, яка дасть можливість, як учасникам, так і організаторам та спостерігачам, здобувати нові знання, розвивати і вдосконалювати свої професійні компетенції.

М. Зелінська відмічає, що саме участь у конкурсах авторських програм, виставках педагогічних технологій та методичних засобів, творчих проектах, конкурсах «Вчитель року» – всі ці заходи сприяють розвитку творчого потенціалу вчителя [3].

Про виявлення, підтримку, розповсюдження передового педагогічного досвіду в ході проведення конкурсу студентських наукових робіт ім. В. Г. Короленка наголошується в науковій статті Тетяни Тищенко та Валентини Цини [7], що підтверджує значущість даного виду діяльності для професійного зростання майбутніх педагогів.

Каплінський В.В. та Кошолоп Т.М., розглядаючи конкурс педагогічної майстерності як засіб професійної підготовки майбутніх вчителів, стверджують, що конкурс забезпечує формування високого рівня професійної майстерності в основних її напрямках: майстерності усного мовлення, майстерності спілкування, майстерності проведення уроку та виховного заходу, майстерність володіння собою, а також майстерності розв'язання проблемних педагогічних ситуацій [4].

Формальним показником рівня професійного розвитку педагога є його кваліфікаційна категорія, а майбутнього педагога – успішність навчання. Для підтвердження своєї категорії або переходу на наступний рівень кваліфікації передбачена процедура атестації [5]. У нормативних документах про порядок проходження атестації педагогічними працівниками участь в конкурсах є показником вкладу в підвищення якості освіти та поширення власного досвіду [6].

Отже, аналіз педагогічної літератури свідчить, що конкурс виступає як засіб професійного розвитку, і майже всі конкурси мають інструментальні можливості управління професійним розвитком педагогів.

Література:

1. Дубровская В. А. Мотивация персонала: методические рекомендации. Кемерово: Изд-во КРИПКиПРО, 2009. 51 с.

2. Желнова, О.Д. Конкурс профессиональных достижений как средство повышения профессионализма педагогов. *Сб. материалов межрегиональной научно-практической конференции «Петербургская школа: уважая прошлое,*

живем в настоящем, предвосхищаем будущее...», под общей редакцией О.Б. Даутовой, В.М. Шутовой. СПб.: Издательство Александра Сазанова, 2013. 222 с.

3. Зелінська Л. М. Конкурс педагогічної майстерності. *Педагогічний пошук*. 2014. № 1. С. 70-72.

4. Каплінський В. В., Кошолоп Т. М. Конкурс педагогічної майстерності як засіб професійної підготовки майбутніх учителів. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія : Педагогіка і психологія*. 2012. Вип. 36. С. 191-198.

5. Про затвердження Типового положення про атестацію педагогічних працівників // Наказ №930 МОН України від 06.10.2010р.

6. Романенко Т. А. Особливості конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників. *Актуальні проблеми держави і права*. 2005. Вип. 24. С. 400-405.

7. Тищенко Т., Цина В. Конкурс студентських наукових робіт імені А.С.Макаренка у Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка. *Педагогічні науки*. 2013. Вип. 1. С. 162-163.